

Sygn. akt VI Ka 395/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Edyta Gajgał (spr.)

Sędziowie SO Tomasz Skowron

SO Andrzej Tekieli

Protokolant Anna Potaczek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w (...) D. K.

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2015 r.

sprawy **I. S.** ur. (...) w L.

s. Z., G. zd.(...)

oskarżonego z art. 177 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim

z dnia 29 kwietnia 2015 r. sygn. akt II K 86/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonego I. S.,

II. stwierdza, że koszty sądowe za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 395/15

UZASADNIENIE

I. S. został oskarżony o to, że:

w dniu 11 stycznia 2013 roku na trasie L. – G. woj. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że prowadząc autobus do przewozu osób marki M. (...) o nr rej. (...) na drodze publicznej nie zachował należytej ostrożności poprzez niedostosowanie prędkości do istniejących warunków atmosferycznych wskutek przyjęcia nieprawidłowej taktyki najechał na przydrożny konar drzewa powodując w ten sposób nieumyślnie wypadek w wyniku czego pasażer wymienionego pojazdu R. K. odniósł obrażenia ciała w postaci złamania trzonu L1, które to obrażenia spowodowały u wymienionego naruszenie czynności narządu ruchu trwające dłużej niż 7 dni,

to jest o czyn z art. 177 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Lwówku Śląskim wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2015r. w sprawie II K 86/13:

I. na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie karne wobec oskarżonego I. S. warunkowo umorzył na okres 2 lat próby,

II. na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 629 kpk zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 629,55 złotych i wymierzył mu opłatę w kwocie 60 złotych.

Wyrok ten zaskarżył w części dotyczącej rozstrzygnięcia o warunkowym umorzeniu postępowania Prokurator Rejonowy w (...) zarzucając niesłuszne niezastosowanie wobec I. S. środka karnego w postaci nawiązki na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 2000 zł na skutek nieuwzględnienia przez sąd I instancji sytuacji majątkowej oskarżonego, rozmiaru szkody wyrządzonej przestępstwem oraz niezasadnego uznania, że uzyskanie przez pokrzywdzonego odszkodowania oraz niezgłoszenie przez niego dalszych roszczeń w trakcie procesu uzasadnia odstąpienie od orzeczenia w stosunku do oskarżonego sankcji natury finansowej, podczas gdy charakter przestępstwa popełnionego przez oskarżonego, jego stosunki majątkowe, jak również wzgląd na wskazania prewencji indywidualnej i ogólnej przemawiają za orzeczeniem wobec oskarżonego takiego środka.

Stawiając ten zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez orzeczenie od I. S. środka karnego w postaci nawiązki w kwocie 2000zł na rzecz pokrzywdzonego R. K..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie można podzielić postawionego w niej zarzutu niesłusznego odstąpienia przez Sąd Rejonowy od orzeczenia nawiązki na rzecz pokrzywdzonego w ramach podjętego rozstrzygnięcia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec oskarżonego. W uzasadnieniu tak sformułowanego zarzutu skarżący odwołuje się z jednej strony do potrzeby zapewnienia pomocy finansowej pokrzywdzonemu w związku z doznanymi przez niego w czasie wypadku obrażeniami ciała (str. 4 apelacji), podnosząc, że jest on osobą nieporadną życiowo, a uzyskane przez niego dotąd świadczenia od ubezpieczyciela nie powinny mieć znaczenia przy podejmowaniu decyzji w tej mierze. Z drugiej zaś strony, odwołuje się do względów wychowawczych, które mają przemawiać za nałożeniem na oskarżonego wymiernej sankcji finansowej, będącej właściwą reakcją na dokonane przez niego naruszenie prawa.

Odnosząc się do tych argumentów w pierwszej kolejności zauważyć trzeba, że beneficjentem nawiązki orzekanej na podstawie art. 67 § 3 kk nie może być pokrzywdzony. Sprzeciwia się temu bowiem brzmienie powołanego przepisu. W przeciwieństwie do regulacji zawartej w art. 46 § 2 kk nie wskazuje on jako osoby uprawnionej pokrzywdzonego. W piśmiennictwie wyrażone zostało zapatrywanie, zgodnie z którym nawiązka, o której mowa w art. 67 § 3 kk, wymierzana w miejsce obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia powinna być orzekana na rzecz beneficjentów określonych w art. 47 kk. Jak się przyjmuje, za takim odczytaniem przepisu przemawia wykładnia systemowa, „ która musi prowadzić do wniosku, że gdyby ustawodawca chciał, aby nawiązka określona w art. 67 § 3 kk była orzekana na rzecz pokrzywdzonego, to zawarłby w tym przepisie takie zastrzeżenie, podobnie jak to czyni na gruncie art. 46 § 2 kk” (tak Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do art. 32-116 pod redakcją M. Królikowskiego i R. Zawłockiego. Tom II. Wyd. 3. Warszawa 2015, Legalis).

Akceptując ten pogląd, stwierdzić trzeba, że wobec braku podstawy prawnej dokonanie korekty zaskarżonego wyroku zgodnie z postulatami skarżącego nie było możliwe.

Przepis art. 434 § 1 zdanie 2 kpk – w brzmieniu obowiązującym do 1 lipca 2015 r., mający zastosowanie w tej sprawie na podstawie art. 36 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247) - stanowi, że orzekanie na niekorzyść oskarżonego jest możliwe tylko w razie wniesienia jego niekorzyść środka odwoławczego, a także tylko w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika, sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego ponadto tylko w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym lub podlegających uwzględnieniu z urzędu. W tej sprawie, uznanie

za niezasadny zarzutu sformułowanego w apelacji prokuratora, w którym zakwestionowano zaniechanie orzeczenia w zaskarżonym wyroku nawiązki od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego nie pozwala uznać, że w ramach wniesionego środka odwoławczego możliwe jest rozważanie zasadności orzeczenia od oskarżonego zamiast nawiązki świadczenia pieniężnego albo innego obowiązku przewidzianego w art. 67 § 3 kk, zważywszy na odmienne jednak przesłanki do orzekania każdego z nich, których nie powołał w apelacji skarżący.

Niezależnie od tego, nie sposób podzielić tego argumentu podnoszonego przez skarżącego, że za nałożeniem na oskarżonego, jak to ujęto w apelacji, wymiernej sankcji przemawiają względy wychowawcze. Stawiając taką tezę skarżący nie odnosi się do konkretnych okoliczności tej sprawy. Nie można zgodzić się z twierdzeniem, że przeciwko oskarżonemu przemawia próba uniknięcia przez niego odpowiedzialności karnej. Nie znajduje to uzasadnienia, jeśli uwzględnić, że pierwsze swoje roszczenia pokrzywdzony zgłosił po upływie ponad 8 miesięcy od wypadku nie do oskarżonego, a do jego pracodawcy, a zawiadomienie o popełnionym na jego szkodę przestępstwie wpłynęło do organów ścigania jeszcze później, bo w 2014 r.

Sąd Rejonowy właściwie ocenił społeczną szkodliwość czynu oskarżonego i stopień jego zawinienia. Mając na uwadze, że naruszenie przez oskarżonego zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym było nieumyślne i sprowadzało się, jak wynika z ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, do nieprawidłowej taktyki prowadzenia pojazdu w trudnych warunkach drogowych, nie można zasadnie wywodzić, że konieczne i nieodzowne jest połączenie decyzji o warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec oskarżonego z nałożeniem na niego obowiązku natury finansowej.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk.